

**Արձանագրություն
Տեսողության խնդիրների գնահատման
15-18 տարեկան երեխաների համար**

Օրգանիզմի ֆունկցիաներ և մարմնի կառուցվածք

Օրգանիզմի ֆունկցիաներ		Որակիչ
b210	Տեսողության ֆունկցիաներ Առարկաները տեսնելու, տեսողական ազդակների ծնն ու առանձնահատկությունները տարբերելու, /ներառյալ տեսողության սրությունը և տեսադաշտը/	
Մարմնի կառուցվածք		Որակիչ
s210	Ակնակապիճի կառուցվածք	
s220	Ակնագնդի կառուցվածք	
s230	Աչքի օժանդակ ապարատի կառուցվածք	

4

(d) Գործունեություն և մասնակցություն

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d1. ՍՈՎՈՐԵԼԸ ԵՎ ԳԻՏԵԼԻՔ ԿԻՐԱՌԵԼԸ			
d110	Դիտելը (նայելը) <i>Տեսողական ազդակներն ընկալելու նպատակով տեսողության զգայարանը նպատակաուղղված /մտադրված կերպով օգտագործելը, ինչպես օրինակ՝ առարկային հետևելը, մարդկանց դիտելը, մարզական իրադարձություն, որևէ անձի կամ խաղացող երեխաներին նայելը:</i>		
d115	Լսելը <i>Լսողական զգայարանի միջոցով լսողական ազդակների գիտակցված ընկալում, օրինակ՝ մարդու ձայնը լսելը, երաժշտություն ունկնդրելը:</i>		
d160	Ուշադրությունը կենտրոնացնելը <i>Կոնկրետ ազդանշանի վրա մտադրված կերպով</i>		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	<i>կենտրոնանալը, ինչպես օրինակ՝ ուշադրությունը շեղող աղմուկն անտեսելը:</i>		
d161	<u>Ուշադրությունը պահպանելը</u> Համապատասխան ժամանակահատվածում կոնկրետ գործողություններին կամ առաջադրանքներին ուղղված ուշադրությունը մտադրված պահպանելը		
d163	<u>Մտածելը</u> Մտքեր, գաղափարներ և պատկերներ ձևակերպելը (բառախաղ, մտագրոհ, խորհել)		
d166	<u>Կարդալը</u> <i>Գրավոր նյութի (օրինակ՝ գրքերի, ցուցումների, թերթերի, սովորական տեքստով կամ Բրայլի այբուբենով գրված) ընկալմանն ու մեկնաբանմանն առնչվող գործողություններ կատարելը՝ ընդհանուր գիտելիքներ կամ հատուկ տեղեկություններ ստանալու նպատակով:</i>		
d170	<u>Գրելը</u> <i>Նշանային համակարգ կամ լեզու գործածելը կամ գրի առնելը՝ տեղեկություն հաղորդելու նպատակով (ստեղծագործություն գրելը, Բրայլի այբուբենով գրելը), ինչպես օրինակ՝ իրադարձություններ կամ մտքեր գրի առնելը (ներառյալ ստեղծագործություն գրելը, Բրայլի այբուբենով գրելը)</i>		
d172	<u>Հաշվելը/հաշվարկելը</u> <i>Մաթեմատիկական սկզբունքների հիման վրա՝ բառերով ձևակերպված խնդիրների լուծման համար հաշվելը/հաշվարկներ կատարելը, արդյունքներն արտահայտելը կամ գրելը (ստեղծագործություն գրելը, Բրայլի այբուբենով գրելը), օրինակ՝ երեք թվի գումար հաշվարկելը:</i>		
d175	<u>Խնդիրներ լուծելը</u> <i>Հարցադրումների կամ իրավիճակների համար</i>		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	լուծումներ գտնելը՝ հարցերի էությունը որոշելու և վերլուծելու, տարբերակներ և լուծումներ կազմելու, լուծումների հնարավոր արդյունքները գնահատելու և ընտրված լուծումը կատարելու միջոցով		
d177	<u>Որոշումներ կայացնելը</u> Ընտրություն կատարել մի շարք տարբերակներից, իրագործել ընտրված տարբերակը և գնահատել ընտրված տարբերակի արդյունքները, ինչպես օրինակ՝ որոշակի իր ընտրելը և գնելը, կամ մի շարք առաջադրանքների թվից որոշել կատարել անհրաժեշտ մեկ առաջադրանք և այն կատարել՝ բացառությամբ մտածելու (d163), խնդիրներ լուծելու (d175):		
d2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ			
d220	<u>Համալիր առաջադրանքներ կատարելը</u> Հերթականությամբ կամ միաժամանակ պարզ կամ բարդ և համակարգված գործողություններ կատարելը, որպես համալիր, ինտեգրված և բաղադրյալ առաջադրանքների մասեր:		
d230	<u>Առօրյա կյանքը կազմակերպելը</u> Պարզ կամ բարդ համակարգված գործողություններ իրականացնելը, առօրյա կյանքը կամ պարտականությունների, օրվա ռեժիմը պլանավորելը, կառավարելն ու կատարելը, սեփական ժամանակը պլանավորելը և կառավարելը		
d240	<u>Սթրեսը և այլ տեսակի հոգեբանական լարվածությունը կառավարելը</u> Բարդ կամ պարզ գործողություններ կատարելիս հոգեբանական լարվածությունը կառավարելը և վերահսկելը, օրինակ՝ առաջադրանքը որոշակի ծամկետում ավարտելը կամ երեխաների մեծ խմբի մասին հոգ տանելը, նոր միջավայրում սթրեսը, ճգնաժամը կառավարելը:		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d250	Սեփական վարքագիծը կառավարելը Ըստ պահանջվող իրավիճակի սեփական վարքի և հոյզերի հետևողականորեն կառավարելը և դրսևորելը		
d3. ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ			
d310	<u>Հաղորդակցվելիս բանավոր հաղորդագրություններ ընկալելը</u> Բանավոր հաղորդագրությունների ուղիղ և փոխաբերական իմաստներն ընկալելը, ինչպես օրինակ՝ հասկանալը, որ հայտարարությունը փաստ է հաստատում կամ այն պատկերավոր արտահայտություն է, ինչպես օրինակ՝ բանավոր հաղորդագրություններին արձագանքելը և դրանք ընկալելը:		
d315	<u>Հաղորդակցվելիս ոչ վերբալ հաղորդագրություններ ընկալելը</u> Ժեստերով, նշաններով և նկարներով փոխանցվող հաղորդագրությունների ուղիղ և փոխաբերական նշանակությունների ընկալումը, օրինակ՝ հասկանալ այն, որ երեխան հոգնած է, եթե նա տրորում է աչքերը, կամ ազդանշանը զգուշացնում է հրդեհի մասին:		
d325	<u>Հաղորդակցվելիս գրավոր հաղորդագրություններ ընկալելը</u> <i>Գրավոր խոսքի (այդ թվում՝ Բրայլի այբուբենի) միջոցով փոխանցվող հաղորդագրությունների բառացի և ենթադրվող իմաստները ընկալելը:</i>		
d330	Խոսելը Բառերի, արտահայտությունների կամ բանավոր խոսքի առավել երկար պարբերությունների արտաբերումը, ուղիղ և փոխաբերական իմաստներով պարզ և բարդ հաղորդագրություններ կազմելը		
d345	<u>Գրավոր հաղորդագրություններ կազմելը</u>		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	<i>Գրավոր խոսքի միջոցով փոխանցվող հաղորդագրությունների բառացի և ենթադրվող իմաստներն արտահայտելը:</i>		
d350	Ջրույցը Մտքերի և գաղափարների փոխանակում սկսելը, շարունակելը և ավարտելը՝ բանավոր, գրավոր խոսքի, ժեստերի լեզվի կամ լեզվական այլ միջոցների օգնությամբ, ծանոթ կամ անծանոթ մեկ կամ մի քանի անձանց հետ՝ ֆորմալ կամ ոչ ֆորմալ իրավիճակներում:		
d355	<u>Քննարկումը</u> <i>Հարցի ուսումնասիրությունը կամ բանավեճը սկսելը, շարունակելը և ավարտելը, դրան ձև հաղորդելը և ավարտելը:</i>		
d360	<u>Հաղորդակցության սարքեր և մեթոդներ օգտագործելը</u> <i>Հաղորդակցության նպատակով սարքեր, մեթոդներ և այլ միջոցներ օգտագործելը, ինչպես օրինակ՝ ընկերոջը հեռախոսով զանգահարելը՝ ներառյալ հեռահաղորդակցության սարքեր, տպագրական մեքենաներ և հաղորդակցության մեթոդներ օգտագործելը:</i>		
d4. ՇԱՐԺՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ			
d440	Դաստակի նուրբ շարժումներ կատարելը Առարկաները գործածելուն առնչվող համակարգված գործողություններ կատարելը, առարկաները վերցնելը, գործածելը և բաց թողնելը ձեռքի, մատների կամ մեծ մատի օգնությամբ, ինչպես օրինակ՝ սեղանից մետաղադրամներ վերցնելը կամ բռնակը պտտելը:		
d445	Դաստակը և բազուկը օգտագործելը Դաստակի և բազուկի օգնությամբ առարկաներ		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	տեղաշարժելը, վերցնելը, բռնելը, բարձրացնելը, պահելը և գործածելը:		
d450	Քայլելը Ուղքով կարճ տարածություններում՝ տանը, բակում, տեղաշարժվելը		
d455	Տեղաշարժվելը Աստիճաններ բարձրանալը (քայլելով կամ մագլցելով), ցատկելը կամ վազելը (նաև խոչընդոտները շրջանցելը):		
d470	Փոխադրամիջոցից օգտվելը Օգտվելը հանրային փոխադրամիջոցից՝ ավտոբուսից, միկրոավտոբուսից, տաքսուց կամ մասնավոր փոխադրամիջոցից՝ որպես ուղևոր:		
d5. ԻՆՔՆԱՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ			
d530	Բնական կարիքները հոգալը Արտաթորանքը (միզարձակում և կղազատում) հեռացնելու պահանջն զգալը, իրականացնելը և դրանից հետո մարմինը մաքրելը		
d540	Հագնվելը Կոշիկներն ու հագուստը հագնելու և հանելու համաձայնեցված գործողություններ կատարելիս, կլիմայական և սոցիալական պայմաններին հետևելը		
d550	Ուտելը Մնունդն ստանալու կարիքը զգալը և ուտելուն ուղղված գործողություններ կատարելը, այն բերանին մոտեցնելը, կտրատելը և այլն:		
d560	Խմելը Խմելու կարիքն զգալը և ըմպելիքով տարրան վերցնելը, այն բերանին մոտեցնելը և խմելը; շշեր բացելը, ծողիկով խմելը կամ հոսող ջուր խմելը		
d570	Սեփական առողջությանը հետևելը Սեփական անձի առողջության մասին հոգալը,		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	սննդակարգը և ֆիզիկական պատրաստվածության մակարդակը պահպանելը, առողջությանը հետևելը		
d6. ԿԵՆՑԱՂԸ			
d620	<u>Ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելը</u> <i>Առօրյա կյանքի համար անհրաժեշտ բոլոր ապրանքները և ծառայություններն ընտրելը, ձեռք բերելը և դրանք փոխադրելը:</i>		
d630	Կերակուրներ պատրաստելը Սեփական անձի կամ այլ անձանց համար պարզ կամ բաղադրյալ կերակուրներ պատրաստելը, ճաշացանկ կազմելը, ուտելու համար պիտանի սննդամթերք և ըմպելիք ընտրելը, ուտեստներ պատրաստելու համար բաղադրամասերը իրար միացնելը,		
d640	Տնային գործեր անելը Տանը մաքրություն անելը, հագուստներ լվանալը և չորացնելը, խոհանոցը և սպասքը մաքրելը, կենցաղային տեխնիկա օգտագործելը, աղբը թափելը		
d650	Կացարանի, կենցաղային իրերի, տեխնիկայի, փոխադրամիջոցի, բույսերի, կենդանիների մասին հոգ տանելը, խնամքն իրականացնելը:		
d7. ՄԻՋԱՆՁՆԱՅԻՆ ՇՓՈՒՄԸ ԵՎ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ			
d710	Հիմնական միջանձնային փոխհարաբերությունները Մարդկանց հետ փոխազդելը տվյալ իրավիճակում և հասարակության համար ընդունելի եղանակով, ինչպես օրինակ՝ համապատասխան դեպքերում հարգանք, երախտագիտություն, ջերմություն, հանդուրժողականություն և հոգատարություն ցուցաբերելը կամ այլ անձանց զգացմունքներին արձագանքելը, ինչպես նաև		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	հարաբերություններում քննադատությանը և սոցիալական ազդակներին արձագանքելը և հարաբերություններում համապատասխան ֆիզիկական կոնտակտ ունենալը:		
d720	Բարդ միջանձնային փոխհարաբերություններ <i>Այլ մարդկանց հետ շփումը պահպանելը և կառավարելը՝ տվյալ իրավիճակում և հասարակության համար ընդունելի եղանակով, ինչպես օրինակ՝ հույզերը և մղումները զսպելու, լեզվական և ֆիզիկական ագրեսիան կառավարելու, սոցիալական շփման մեջ ինքնուրույն գործելու, ինչպես նաև հասարակական կանոններին և պայմանականություններին համապատասխան գործելու միջոցով՝ սոցիալական կանոններին համապատասխան շփվելը և սոցիալական տարածություն պահպանելը:</i>		
d740	Ֆորմալ հարաբերություններ <i>Ֆորմալ միջավայրում ուսուցիչների, մասնագետների կամ ծառայություններ մատուցողների հետ կոնկրետ հարաբերություններ հաստատելը և պահպանելը</i>		
d760	Ընտանեկան հարաբերություններ <i>Անմիջական ընտանիքի, մերձավոր ազգականների հետ ազգակցական հարաբերություններ հաստատելը և պահպանել</i>		
d8. ԿՅԱՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐԸ			
d820	Դպրոցական կրթությունը <i>Տարիքին համապատասխան ուսումնական հաստատություններում՝ դպրոցում ուսումնառության գործընթացին մասնակցելը</i>		
d825	Նախնական մասնագիտական ուսուցումը <i>Արհեստի , աշխատանքի կամ մասնագիտության հետ կապված զբաղվածության</i>		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	Նախապատրաստվելու նպատակով մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրի բոլոր գործընթացներում ներգրավվելը ուսումնական նյութը սովորելը		
d860	Հիմնական տնտեսական գործարքներ Ցանկացած տեսակի պարզ տնտեսական գործարքի մասնակցելը, ինչպես օրինակ՝ սննդամթերք գնելու համար դրամ օգտագործելը:		
d880	Խաղերի մեջ ներգրավվելը Առարկաներով, խաղալիքներով, նյութերով կամ խաղերով նպատակաուղղված, հետևողական կերպով զբաղվելը՝ ինքնուրույն կամ այլ անձանց հետ միասին:		
d9. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔԸ			
d910	Համայնքային կյանքը Համայնքի սոցիալական կյանքում ներգրավվելը, ինչպես օրինակ տարբեր տիպի պաշտոնական և ոչ պաշտոնական արարողություններին մասնակցելը՝ համերգներ, միջոցառումներ, հարսանիքներ, հոգեհանգիստ, հավաքույթներ այգիներում և փողոցներում, սրճարաններում և այլն:		
d920	Հանգիստը և ժամանացը Ցանկացած տեսակի խաղային, ժամանցային միջոցառումներին մասնակցելը, սիրելի զբաղմունքով, հանգստով զբաղվելը		
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՅԼ ԾԱԾԿԱԳՐԵՐ			

22

(e) ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ	Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
-------------------------------	--------------------------------

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
e1. ԱՐՏԱԴՐԱՆՔ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ		
e110	Անձնական սպառման ապրանքներ կամ նյութեր Ներքին ընդունման նպատակով սննդամթերքի, ըմպելիքի և դեղորայքի անհրաժեշտությունը	
e115	Առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Առօրյա կյանքում անհրաժեշտ իրերի/պարագաների, ինչպես օրինակ՝ համապատասխան հագուստ, հարմարեցված կահույք, կենցաղային սարքերի, ընդհանուր նշանակության օժանդակ արտադրանքների անհրաժեշտությունը	
e120	Շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ՝ ներս և դուրս անելու համար անձի փոխադրման, շարժունակության համար անհրաժեշտ հատուկ միջոցների/պարագաների անհրաժեշտությունը	
e125	Հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Տեղեկատվություն ուղարկելու և ստանալու սարքերի ու տեխնոլոգիաների՝ լսողական, ձայնաստեղծ, հեռախոսային սարքերի, ավտոմատացված սարքերի անհրաժեշտությունը	
e130	Կրթության համար օգտագործվող արտադրանքը և տեխնոլոգիաները Գիտելիքներ, փորձ կամ հմտություններ ձեռք բերելու համար օգտագործվող սարքավորումներ, արտադրատեսակներ, գործընթացներ, մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ հարմարեցված կամ հատուկ նշանակության՝ ներառյալ կրթության համար նախատեսված՝ ընդհանուր նշանակության և օժանդակ արտադրանքը և տեխնոլոգիաները	
e140	Ապրանքներ և տեխնոլոգիաներ արվեստով, ստեղծագործական գործունեությամբ կամ սպորտով զբաղվելու համար Մշակույթին, հանգստի ու ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու և այդ գործունեությունը բարելավելու համար օգտագործվող սարքավորումները, արտադրանքը և տեխնոլոգիաները, այդ թվում՝ հարմարեցված կամ հատուկ նշանակության	
e2. ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ՎՐԱ ՄԱՐԴԱԾԻՆ ԱԶԴՅՈՒԹՅՈՒՆԸ		

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
e240	Լույսը Էլեկտրամագնիսական ճառագայթում, որի շնորհիվ առարկաները տեսանելի են դառնում՝ արևի լույսի կամ արհեստական լուսավորության (օրինակ՝ մոմեր, նավթի կամ պարաֆինի լամպեր, խարույկներ և էլեկտրականություն) միջոցով, և որը կարող է աշխարհի մասին օգտակար կամ շփոթեցնող տեղեկատվություն հաղորդել՝ ներառյալ լուսավորվածությունը. լույսի որակը. գույների հակադրությունները	
e250	Ճայնը Երևույթ, որը լսվում է կամ կարող է լսվել, ինչպես օրինակ՝ շրխկոցը, զանգը, երգը, շվոցը, ճիչը՝ ներառյալ ձայնի ուժգնությունը, ձայնի որակը, որը ազդում է անձի գործունեության վրա	
e3. ԱՁԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
e310	Անմիջական ընտանիքի անդամներ Անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնություն և հոգեբանական աջակցության առկայությունը կամ բացակայությունը	
e320	Ընկերներ Անձիք, որոնց հետ գոյություն ունեն մոտիկ և շարունակական հարաբերություններ, որոնց բնորոշ է վստահությունը և փոխադարձ օժանդակությունը	
e340	Անձնական խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք և անձնական օգնականներ Անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների (բացառությամբ ընտանիքի անդամների) հետ ունեցած փոխհարաբերությունները	
e345	Անձանոթներ Անձինք, որոնք անձանոթ են կամ կապ չունեն անհատի հետ, կամ անձինք, որոնք դեռ հարաբերություն կամ կապ չեն հաստատել նրա հետ՝ ներառյալ այն անձանց, որոնց անհատը չի ճանաչում, բայց որոնք իր հետ միասին գտնվում են միևնույն միջավայրում, ինչպես, օրինակ՝ փոխարինող ուսուցիչները, աշխատակիցները կամ խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք:	
e355	Առողջապահության ոլորտի մասնագետներ օր՝ բժիշկների, բուժքույրերի, հոգեբերապետների, լոգոպեդների, սուրդոլոգների,	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
	վնասվածքաբան-օրթոպեդների, բուժ-սոցիալական ծառայության աշխատողների աջակցությունը և հարաբերությունները	
e4. ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔ		
e410	Անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը Անմիջական ընտանիքի անդամների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ հստակ կարծիքը և համոզմունքը՝ անձի կամ սոցիալական, տնտեսական և այլ հարցերի շուրջ, որոնք ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e420	Ընկերների անձնական վերաբերմունքը, որն ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e440	Անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքը՝ անձնական խնամքի ծառայություն մատուցող անձանց և անձնական օգնականների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ կարծիքը և համոզմունքը անձի կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ազդում են վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e450	Առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքը Առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքը, կոնկրետ կարծիքը, համոզմունքը ընդհանուր կամ որևէ հարցի մասին, որոնք ազդում են անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա	
e460	Հասարակության վերաբերմունքը հասարակության, սոցիալական խմբի անձանց ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ վերաբերմունքը, որոնք ազդում են խմբի կամ անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա	
e5. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
e540	Տրանսպորտային ծառայություններ, համակարգեր տրանսպորտային ծառայության կամ միջոցի առկայությունը և մատչելիությունը	
e570	Սոցիալական ապահովության ծառայություններ, համակարգեր՝ պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը, որոնց նպատակն է աջակցություն ապահովել /նպաստ, և այլն/	
e580	Առողջապահական ծառայություններ	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
	Առողջապահական ծառայությունների, համակարգերի առողջական խնդիրների կանխարգելման, բուժման, վերականգնողական բուժման և առողջ ապրելակերպի խթանման համար առկա ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը	
e585	Կրթության և վերապատրաստման ծառայություններ, համակարգեր Կրթության, հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված ծառայությունների մատչելիությունը	
e590	Աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները, համակարգերը և այդ ոլորտի քաղաքականությունը՝ ծառայություններ, համակարգեր և քաղականություն որոնք վերաբերվում են գործազուրկ, այլ աշխատանք փնտրող անձանց համար աշխատանք գտնելուն և/կամ արդեն աշխատող անձանց օժանդակելուն:	
Միջավայրային գործոններ այլ ծածկագրեր		